§ 343 Dnr KS 2025/01401-1.3.6

Beslut - Motion från (M) om att stärka stadens arbete mot prostitution

Beslut

Förslag till kommunfullmäktige:

1. Motionens första och tredje att-sats föranleder ingen ytterligare åtgärd.

2. Motionens andra att-sats avslås.

Reservation

Eleonore Lundkvist (M), Johan Fernkvist (M) och Stefan Lindh (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för Johan Fernkvists (M) förslag.

Ärendebeskrivning

Klara Helin (M) och Elisabeth Unell (M) har i en motion med rubriken Motion om att stärka stadens arbete mot prostitution föreslagit

att utbilda samordnare inom skolan för att sprida kunskap om tidiga signaler och upptäcka utsatta ungdomar tidigt.

att prostitution och sexköp regelbundet ska tas upp som en punkt på APT för att stärka kunskapen och skapa bättre förutsättningar att upptäcka och hjälpa utsatta personer.

att staden ser över och stärker arbetet på MIKA-mottagningen för att förbättra stödet till utsatta personer.

Kommunfullmäktige har den 4 december 2025 remitterat motionen till kommunstyrelsen för beredning.

Motionen har remitterats till individ- och familjenämnden, grundskolenämnden, utbildningsnämnden och nämnden för idrott, fritid och förebyggande. Samtliga remissinstanser har inkommit med remissvar.

Västeråsmajoriteten delar motionärernas syn att det är viktigt att arbeta mot prostitution. Ett stort förebyggande arbete görs redan i samverkan mellan flera olika nämnder. Det finns en plan för fortsatt utveckling av MIKA-mottagningen. I och med det föreslår Västeråsmajoriteten att första och tredje att-satsen inte ska föranleda någon ytterligare åtgärd.

Upplägg av arbetsplatsträffar, APT, är en verksamhetsfråga som politiken inte bör detaljstyra när man tillämpar tillitsbaserad styrning. Det måste vara upp till varje enhetschef att tillsammans med sin personalgrupp besluta om vilka punkter som ska lyftas under APT. Därmed anser Västeråsmajoriteten att motionens andra att-sats ska avslås.

Västeråsmajoriteten har till kommunstyrelsen lämnat följande förslag till beslut:

Förslag till kommunfullmäktige:

1. Motionens första och tredje att-sats föranleder ingen ytterligare åtgärd.

2. Motionens andra att-sats avslås.

Yrkanden

Eleonore Lundkvist (M) yrkar bifall till motionen.

Anna Maria Romlid (V) yrkar bifall till stadsledningskontorets förslag.

Beslutsgång

Ordföranden finner att det finns två förslag till beslut, dels Eleonore Lundkvists (M) förslag, dels Anna Maria Romlids (V) förslag. Ordföranden föreslår en beslutsgång där de två förslagen ställs mot varandra. Kommunstyrelsen godkänner föreslagen beslutsgång varvid den genomförs. Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med stadsledningskontorets förslag.

Beslutet ska skickas till

Grundskolenämnden

Individ- och familjenämnden

Nämnden för idrott, fritid och förebyggande

Utbildningsnämnden

VÄSTERÅSMAJORITETEN

MOTIONSSVAR

Sida 1 (1)

Datum
2026-10-20

Diarienummer
KS 2025/01401

Svar på motion från (M) om att stärka stadens arbete mot prostitution

Förslag till beslut

Förslag till kommunfullmäktige:

1. Motionens första och tredje att-sats föranleder ingen ytterligare åtgärd.
2. Motionens andra att-sats avslås.

Motivering

Klara Helin (M) och Elisabeth Unell (M) har i en motion med rubriken *Motion om att stärka stadens arbete mot prostitution* föreslagit

att utbilda samordnare inom skolan för att sprida kunskap om tidiga signaler och upptäcka utsatta ungdomar tidigt.

att prostitution och sexköp regelbundet ska tas upp som en punkt på APT för att stärka kunskapen och skapa bättre förutsättningar att upptäcka och hjälpa utsatta personer.

att staden ser över och stärker arbetet på MIKA-mottagningen för att förbättra stödet till utsatta personer.

Kommunfullmäktige har den 4 december 2025 remitterat motionen till kommunstyrelsen för beredning.

Motionen har remitterats till individ- och familjenämnden, grundskolenämnden, utbildningsnämnden och nämnden för idrott, fritid och förebyggande. Samtliga remissinstanser har inkommit med remissvar.

Västeråsmajoriteten delar motionärernas syn att det är viktigt att arbeta mot prostitution. Ett stort förebyggande arbete görs redan i samverkan mellan flera olika nämnder. Det finns en plan för fortsatt utveckling av MIKA-mottagningen. I och med det föreslår Västeråsmajoriteten att första och tredje att-satsen inte ska föranleda någon ytterligare åtgärd.

Upplägg av arbetsplatsträffar, APT, är en verksamhetsfråga som politiken inte bör detaljstyra när man tillämpar tillitsbaserad styrning. Det måste vara upp till varje enhetschef att tillsammans med sin personalgrupp besluta om vilka punkter som ska lyftas under APT. Därmed anser Västeråsmajoriteten att motionens andra att-sats ska avslås.

Stadsledningskontoret
Hannah Galic
Epost: hannah.galic@vasteras.se

Kopia till
Grundskolenämnden
Individ- och familjenämnden
Nämnden för idrott, fritid och förebyggande
Utbildningsnämnden

Underlag för beslut om Motion från (M) om att stärka stadens arbete mot prostitution

Ärendebeskrivning

Klara Helin (M) och Elisabeth Unell (M) har i en motion med rubriken *Motion om att stärka stadens arbete mot prostitution* föreslagit:

1. Att utbilda samordnare inom skolan för att sprida kunskap om tidiga signaler och upptäcka utsatta ungdomar tidigt.
2. Att prostitution och sexköp regelbundet ska tas upp som en punkt på APT för att stärka kunskapen och skapa bättre förutsättningar att upptäcka och hjälpa utsatta personer.
3. Att staden ser över och stärker arbetet på MIKA-mottagningen för att förbättra stödet till utsatta personer.

Kommunfullmäktige har den 4 december 2025 remitterat motionen till kommunstyrelsen för beredning.

Motionen har remitterats till individ- och familjenämnden, grundskolenämnden, utbildningsnämnden och nämnden för idrott, fritid och förebyggande. Samtliga remissinstanser har inkommit med remissvar.

Faktaunderlag

Samtliga nämnder delar motionens grundläggande utgångspunkt att prostitution är ett allvarligt samhällsproblem och att tidig upptäckt, kunskap och samverkan är avgörande för att förebygga utsatthet och ge rätt stöd. Nämnderna redogör dock för att staden redan i dag bedriver ett omfattande och strukturerat arbete inom befintliga ramar.

1. Att utbilda samordnare inom skolan för att sprida kunskap om tidiga signaler och upptäcka utsatta ungdomar tidigt.

Inom både grundskolenämndens och utbildningsnämndens verksamheter arbetar medarbetare främjande och förebyggande utifrån läroplaner och barnkonventionen kring bland annat sexualitet, relationer, jämställdhet, normer och identitet. Elevhälsans professioner har kompetens och uppdrag att identifiera och agera vid tidiga signaler på exempelvis sexuell exploatering. Inom utbildningsnämndens verksamheter betonas även betydelsen av strukturerade hälsosamtal, medan grundskolenämnden lyfter elevhälsans kontinuerliga och vardagsnära arbete. Därutöver finns i båda nämndernas verksamheter utbildade nyckelroller, såsom barnpiloter, MVP-ledare och HRV-coacher, vilka fungerar som

kunskapsbärare och stöd till personalen med sitt kunskapsspridande och förebyggande uppdrag. Inom grundskolan lyfts FFE-arbetet (främjande och förebyggande elevhälsoarbete), där frågor om relationer, integritet, normer, våld och samtycke ingår, som en viktig del för att förstärka det förebyggande och främjande arbetet.

Vidare bedriver både grundskolenämndens och utbildningsnämndens verksamheter ett nära och strukturerat samarbete med flera aktörer, såsom socialtjänsten, polisen och civilsamhället.

Verksamheterna inom nämnden för idrott, fritid och förebyggande bidrar redan idag med att stärka skolans förmåga att upptäcka utsatthet. Det finns flera etablerade funktioner, där nämndens verksamheter står för att öka kunskapen hos medarbetare inom bland annat skolan. Bland andra finns MVP-ledare, barnpiloter och HRV-coacher, som arbetar med normer, våldsförebyggande och tidig upptäckt. Dessa grupper kan, med stöd av centrala resurser, inkludera kunskap om prostitution och exploatering i sina befintliga uppdrag. Att utgå från befintliga nyckelpersoner bedöms som mer ändamålsenligt än att skapa ytterligare en ny samordnarroll. På så sätt säkerställs att frågan integreras i ett helhetsgrepp och inte blir en parallell struktur.

Individ- och familjenämndens medarbetare samarbetar nära stadens skolor för att tidigt identifiera ungdomar som befinner sig i riskzonen. Genom sin närvaro i skolmiljön bidrar de med kunskap om varningssignaler och riskbeteenden, vilket stärker skolornas kunskap kring frågan och förmågan att upptäcka utsatta barn och unga i ett tidigt skede.

Västerås stad har även en IOP (idéburet offentligt partnerskap) med tjejjouren Ronja där en del av partnerskapet handlar om kunskapshöjning, workshop och tjejgrupper för elever.

2. Att prostitution och sexköp regelbundet ska tas upp som en punkt på APT för att stärka kunskapen och skapa bättre förutsättningar att upptäcka och hjälpa utsatta personer.

Samtliga nämnder delar intentionen att stärka kunskapen i organisationen men anser inte att prostitution och sexköp ska införas som en återkommande stående punkt på APT. Nämnderna framhåller att APT har ett tydligt syfte kopplat till verksamhetsnära frågor och arbetsmiljö samt att kunskapshöjande insatser bättre genomförs genom riktade utbildningar, introduktionsprogram, chefsforum och andra etablerade kompetensutvecklingsformer.

3. Att staden ser över och stärker arbetet på MIKA-mottagningen för att förbättra stödet till utsatta personer

Individ- och familjenämnden redovisar att MIKA-mottagningen är en kvalificerad och välfungerande verksamhet inom Centrum mot våld, med uppdrag att ge stöd till personer över 18 år som utsatts för prostitution, människohandel och sexuell exploatering. Verksamheten arbetar både biståndsbedömt och utan biståndsbeslut, samverkar med relevanta aktörer såsom regionskoordinatorer och KAST, samt anpassar resurser efter behov.

Nämnden bedömer att MIKA-mottagningen behöver fortsätta utvecklas i linje med nationella riktlinjer och Jämställdhetsmyndighetens inriktning, med fokus på

långsiktig kapacitetsuppbyggnad och samverkan. Arbetet kommer fortsatt att utvecklas i samverkan med relevanta aktörer och i linje med nationella inriktningar för området.

Grundskolenämnden, utbildningsnämnden och nämnden för idrott, fritid och förebyggande lyfter vikten av fortsatt samverkan och kunskapsspridning om MIKA- och KAST-mottagningarna.

Juridisk bedömning

Motionens förslag ryms inom det kommunala självstyret och strider inte mot gällande lagstiftning. Arbetet berör främst socialtjänstlagen, hälso- och sjukvårdslagstiftningen samt barnkonventionen. Inga rättsliga hinder föreligger mot fortsatt utveckling av befintliga arbetssätt.

Ekonomisk bedömning

Detta underlag innehåller inget förslag till beslut som kan medföra några kostnader.

Hållbarhets- och näringslivsbedömning

Arbetet mot prostitution, sexuell exploatering och människohandel är en viktig del av stadens arbete för social hållbarhet och barnets rättigheter. Tidig upptäckt, förebyggande arbete och samverkan bidrar till att stärka skyddet för barn och unga samt minska utsattheten för vuxna.

Bedömning av barnets bästa

Barnets bästa enligt artikel 3 i barnkonventionen ska beaktas i alla beslut som rör barn. Den aktuella motionen berör frågor som direkt kan påverka barn och ungas trygghet, rätt till skydd och möjligheter till stöd vid utsatthet för prostitution och sexuell exploatering.

Bedömningen är att beskrivningarna och förslagen i detta underlag är förenligt med barnets bästa. Skolans elevhälsa, utbildade nyckelroller samt förebyggande och främjande arbete säkerställer att barn och unga har tillgång till kompetenta vuxna som kan uppmärksamma tidiga signaler på utsatthet och vidta åtgärder skyndsamt. Genom att stärka och samordna redan etablerade arbetssätt, snarare än att införa nya parallella funktioner, bedöms kontinuitet, tillgänglighet och närhet till eleverna kunna bibehållas.

Helene Öhrling	Per-Inge Hellman
Stadsdirektör	Enhetschef Hållbarhetsenheten

§ 47 Dnr NIF 2026/00020-1.7.1

Beslut-Motion från (M) om att stärka stadens arbete mot prostitution

Beslut

Nämnden för idrott, fritid och förebyggande antar Kultur-, idrott- och fritidsförvaltningens förslag till yttrande, daterat 2026-02-19 som sitt eget och överlämnar till Kommunstyrelsen.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen har 2025-12-11 uppdragit åt nämnden för idrott, fritid och förebyggande att avge yttrande över Motion från (M) om att stärka stadens arbete mot prostitution

Yttrandet ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 27 mars 2026.

Kultur, idrott och fritidsförvaltningen har till Nämnden för idrott, fritid och förebyggande lämnat följande förslag till beslut: Nämnden för idrott, fritid och förebyggande antar Kultur-, idrott- och fritidsförvaltningens förslag till yttrande, daterat 2026-02-12 som sitt eget och överlämnar till Kommunstyrelsen

Beslutsgång

Ordföranden finner att det finns ett förslag till beslut och att nämnden beslutar enligt detta.

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen

VÄSTERÅS STAD

YTTRANDE

Datum
2026-02-19

Diarienr
NIF 2026/00020- 1.7.1

Informationsklass
PUBLIK

Kultur-, idrott- och fritidsförvaltningen
Karin Sällberg
Epost: karin.sallberg@vasteras.se

Kommunstyrelsen

Yttrande- svar på motion från (M) om att stärka stadens arbete mot prostitution

Moderaterna inkom 2025-12-02 med motion, Dnr KS 2025/01401-1.3.6 – Motion från (M) om att stärka stadens arbete mot prostitution. Enligt motionen vill Moderaterna att kommunfullmäktige beslutar att:

1. Att utbilda samordnare inom skolan för att sprida kunskap om tidiga signaler och upptäcka utsatta ungdomar tidigt.
2. Att prostitution och sexköp regelbundet ska tas upp som en punkt på APT för att stärka kunskapen och skapa bättre förutsättningar att upptäcka och hjälpa utsatta personer.
3. Att staden ser över och stärker arbetet på MIKA-mottagningen för att förbättra stödet till utsatta personer

Yttrande från Nämnden för idrott, fritid och förebyggande

Västerås stad bedriver redan ett omfattande arbete för att förebygga våld, hedersrelaterat våld och förtryck, samt för att stärka jämställdheten. Genom gemensamma satsningar som Våga bry dig och andra kunskapshöjande insatser arbetar Västerås stad långsiktigt med att förändra normer, stärka trygghet och tidigt upptäcka utsatthet. Detta arbete bidrar också till att förebygga prostitution och exploatering, eftersom dessa problem ofta hänger samman med våld, maktobalanser och bristande jämställdhet.

Samtidigt är det viktigt att de insatser som riktas till personal är träffsäkra, genomförbara och integrerade i befintliga strukturer, så att de stärker, snarare än belastar, verksamheterna.

Att sats 1: Att utbilda samordnare inom skolan för att sprida kunskap om tidiga signaler och upptäcka utsatta ungdomar tidigt.

Nämndens verkssamheter bidrar redan idag med att stärka skolans förmåga att upptäcka utsatthet. Det finns flera etablerade funktioner, där nämndens verksamheter står för att öka kunskapen hos medarbetare inom bland annat skolan. Bland andra finns MVP-ledare, barnpiloter och HRV-coacher, som arbetar med normer, våldsförebyggande och tidig upptäckt. Dessa grupper kan, med stöd av centrala resurser, inkludera kunskap om prostitution och exploatering i sina befintliga uppdrag. Vidare har nämnden ett idéburet offentligt partnerskap med Kvinnohuset i Västerås, tjejjouren Ronja som syftar till att särskilt stärka tjejers situation.

Att utgå från befintliga nyckelpersoner bedöms som mer ändamålsenligt än att skapa ytterligare en ny samordnarroll. På så sätt säkerställs att frågan integreras i ett helhetsgrepp och inte blir en parallell struktur.

Att sats 2: Att prostitution och sexköp regelbundet ska tas upp som en punkt på APT

Nämnden delar motionens ambition att stärka kunskapen om prostitution och sexköp, men bedömer att APT inte är det mest ändamålsenliga forumet för återkommande informationspunkter. Ett sådant upplägg riskerar att tränga undan verksamhetsnära frågor som behöver prioritet på arbetsplatsträffar (APT). Syftet med APT är att behandla frågor som rör den egna verksamheten, arbetsmiljön och den dagliga driften. APT är ett forum för lokal dialog och uppföljning.

Det finns andra sätt att nå ut i organisationen. Nationella och regionala webbutbildningar och kunskapsstöd, exempelvis från Jämställdhetsmyndigheten, Länsstyrelserna och Nationellt centrum för kvinnofrid, kan integreras i befintliga interna utbildningsstrukturer som introduktionsprogram, chefsforum eller riktade kompetensinsatser.

Genom att använda sådana etablerade utbildningskanaler kan staden stärka kunskapen och tydliggöra sin hållning utan att belasta APT-agendan med frågor som ligger utanför dess huvudsyfte.

Att sats 3: Att staden ser över och stärker arbetet på MIKA-mottagningen för att förbättra stödet till utsatta personer

Frågor som rör MIKA-mottagningens uppdrag och utveckling ligger utanför nämndens ansvarsområde. Däremot ser nämnden att samverkan mellan MIKA-mottagningen, skola, fritid och andra aktörer är central för tidig upptäckt och för att utsatta personer ska nås av rätt stöd.

Som en del av ett samlat förebyggande arbete kan det även vara värdefullt att sprida kunskap om KAST-mottagningen, som erbjuder stöd till personer som köper sex eller riskerar att göra det. Att fler känner till att KAST finns kan bidra till att minska efterfrågan och därmed förebygga exploatering.

Som en del av ett samlat förebyggande arbete kan det även vara värdefullt att sprida kunskap om både MIKA-mottagningen och KAST-mottagningen, där den senare erbjuder stöd till personer som köper sex eller riskerar att göra det. Att fler känner till vilka stödresurser som finns kan bidra till att minska utsatthet, reducera efterfrågan och därmed förebygga exploatering.

§ 59 Dnr UTN 2025/00974-1.7.1

Yttrande till kommunstyrelsen över motion från (M) om att stärka stadens arbete mot prostitution

Beslut

Utbildningsnämnden antar barn- och utbildningsförvaltningens förslag till yttrande, daterat 2026-02-19, som sitt eget och översänder det till kommunstyrelsen.

Ärendebeskrivning

Moderaterna inkom 2025-12-19 med motion, Dnr KS 2025/01401-1.3.6, om att stärka stadens arbete mot prostitution, för beslut i Västerås kommunfullmäktige.

Motionen är remitterad till individ- och familjenämnden, grundskolenämnden, utbildningsnämnden och nämnden för idrott, fritid och förebyggande. Yttrandet ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 27 mars 2026.

Barn- och utbildningsförvaltningen har till utbildningsnämnden lämnat följande förslag till beslut:

Utbildningsnämnden antar barn- och utbildningsförvaltningens förslag till yttrande, daterat 2026-02-19, som sitt eget och översänder det till kommunstyrelsen.

Yrkanden

Eva-Lotta Svensson (C) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande finner att det finns ett förslag till beslut, förvaltningens förslag med bifall från ordförande själv, och att utbildningsnämnden beslutar enligt det.

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen

VÄSTERÅS STAD

YTTRANDE

Datum
2026-02-19

Diarienr
UTN 2025/00974- 1.7.1

Informationsklass
PUBLIK

Barn- och utbildningsförvaltningen
Josefin Ahlén
Epost: josefin.ahlen@vasteras.se

Kommunstyrelsen

Yttrande till motion från (M) om att stärka stadens arbete mot prostitution

Moderaterna inkom 2025-12-02 med motion, Dnr KS 2025/01401-1.3.6, om att stärka stadens arbete mot prostitution. Enligt motionen vill Moderaterna att kommunfullmäktige beslutar:

1. Att utbilda samordnare inom skolan för att sprida kunskap om tidiga signaler och upptäcka utsatta ungdomar tidigt.
2. Att prostitution och sexköp regelbundet ska tas upp som en punkt på APT för att stärka kunskapen och skapa bättre förutsättningar att upptäcka och hjälpa utsatta personer.
3. Att staden ser över och stärker arbetet på MIKA-mottagningen för att förbättra stödet till utsatta personer

Yttrande från utbildningsnämnden

Nedan följer utbildningsnämndens bedömning av motionens tre förslag.

1. **Att utbilda samordnare inom skolan för att sprida kunskap om tidiga signaler och upptäcka utsatta ungdomar tidigt.**

Utbildningsnämnden delar motionens ståndpunkt att prostitution är ett allvarligt samhällsproblem.

Utbildningsnämndens medarbetare ska arbeta främjande och förebyggande utifrån läroplaner och barnkonventionen kring bland annat sexualitet, relationer, jämställdhet, normer och identitet. Kompetensutveckling och insatser utförs av olika professioner inom verksamheterna, både av pedagogisk personal och elevhälsa. För att stödja såväl medarbetare som elever i frågor som rör sexualitet, samtycke och relationer finns specialistkompetens inom elevhälsan. Det handlar om professioner i form av kuratorer, skolsköterskor, psykolog samt samordnare för hedersrelaterat våld och förtryck (HRV).

Förebyggarcentrums utbildningar

Barn- och utbildningsförvaltningens utbildar i samverkan med Förebyggarcentrum medarbetare till *barnpiloter* och *MVP-ledare (*mentorer i våldsprevention) samt *HRV-coacher* (hedersrelaterat våld och förtryck),

vars syfte är att arbeta med normer, våldsförebyggande arbete och tidig upptäckt.

Hälsosamtalen på skolan
Skolsköterskor har strukturerade frågor i sina hälsobesök som berör våld och utsatthet, där sexuell utsatthet är en del. Skolsköterskorna har utbildning i Barnafrids *Basprogram om våld mot barn och unga.*

Samverkan
Utbildningsnämndens verksamheter bedriver ett nära och strukturerat samarbete med flera aktörer, såsom socialtjänsten, polisen och civilsamhället.

Västerås stad har en IOP (idéburet offentligt partnerskap) med tjejjouren Ronja där en del av partnerskapet handlar om kunskapshöjning, workshop och tjejgrupper för elever.

2. **Att prostitution och sexköp regelbundet ska tas upp som en punkt på APT för att stärka kunskapen och skapa bättre förutsättningar att upptäcka och hjälpa utsatta personer.**

Utbildningsnämnden delar motionens ståndpunkt om vikten av att stärka kunskapen om prostitution och sexköp, men emotsätter sig att detta ska ske inom ramen för APT. Syfte med APT, arbetsplatsträff, är att alla på arbetsplatsen ska få aktuell information och diskutera frågor som rör arbetsplatsen samt arbeta systematiskt med arbetsmiljö.

Utbildningsnämndens bedömning är att kompetenshöjning kan tillgodoses genom riktade forum och riktade utbildningar, men att detta bör ske genom andra utbildningsformer än att införa en stående punkt på APT.

3. **Att staden ser över och stärker arbetet på MIKA-mottagningen för att förbättra stödet till utsatta personer**

MIKA-mottagningens uppdrag är utanför utbildningsnämndens ansvarsområde, men utbildningsnämndens verksamheter kan bidra till att sprida information om och samverka med MIKA-mottagningen och KAST-mottagningen.

Följande medskick, vilket berör ämnet i fråga, vill också göras:
Utdrag ur pressmeddelande från Regeringen 3 februari 2026:
Regeringen ska under 2026 ta fram en ny strategi för att säkerställa ett hållbart och samordnat arbete mot mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och människohandel. Kopplat till den nya strategin kommer en ny nationell handlingsplan mot prostitution och människohandel att tas fram. Syftet med handlingsplanen är att kraftsamla i arbetet med att förebygga och bekämpa utnyttjandet och att stärka skyddet för utsatta personer, med ett särskilt fokus på barn och unga.

§ 70 Dnr IFN 2025/00982-1.7.1

Remiss - Motion från (M) om att stärka stadens arbete mot prostitution

Beslut

Individ- och familjenämnden antar yttrandet som sitt eget och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Paragrafen begärs omedelbart justerat.

Ärendebeskrivning

Moderaterna (M) har den 12 december 2025 lämnat in en motion till kommunfullmäktige, Dnr KS 2025/01401–1.3.6 – Motion från (M) om att stärka stadens arbete mot prostitution:

1. Att utbilda samordnare inom skolan för att sprida kunskap om tidiga signaler och upptäcka utsatta ungdomar tidigt.

2. Att prostitution och sexköp regelbundet ska tas upp som en punkt på APT för att stärka kunskapen och skapa bättre förutsättningar att upptäcka och hjälpa utsatta personer.

3. Att staden ser över och stärker arbetet på MIKA-mottagningen för att förbättra stödet till utsatta personer

Motionen remitterades till Individ- och familjenämnden, utbildningsnämnden och nämnden för idrott, fritid och förebyggande.

Yttrandet ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 27 mars 2026

Individ- och familjenämnden har tagit del av motionen från Moderaterna om att stärka stadens arbete mot prostitution. Nämnden delar motionens grundläggande utgångspunkt att prostitution är ett allvarligt samhällsproblem. I yttrandet nedan redogör nämnden för hur dessa frågor hanteras inom befintliga strukturer, samt lämnar synpunkter på motionens tre att-satser.

Yrkanden

Ordföranden yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen

VÄSTERÅS STAD

Elektroniska underskrifter

Detta dokument har undertecknats elektroniskt av en eller flera personer

De tio första underskrifterna listas nedan, resterande underskrifter listas på nästa sida.

Underskrifterna uppfyller kraven för avancerade elektroniska underskrifter enligt EU-förordningen eIDAS. Det innebär att underskrifterna är juridiskt bindande och att dokumentet har tekniskt skydd mot ändringar.

Underskrifterna kan valideras med en PDF-läsare som stöder signaturvalidering, eller via Västerås stads tjänst för validering av elektroniska underskrifter. Observera att om dokumentet skrivs ut eller sparas om som en ny PDF-fil förloras de elektroniska underskrifterna, endast originaldokumentet kan valideras.

Underskrift 1

Namn: Eva Caroline Frisk
Identifieringsmetod: Mobilt BankID
Organisation: Västerås stad
Befattning: Förtroendevald
Datum och tid: 2026-03-25 16:55:59 GMT+01:00
Transaktions-ID: 9cc0a5296e604b2e99b18eefdd3e8c19

Underskrift 2

Namn: ANNA MARIA ROMLID
Identifieringsmetod: Mobilt BankID
Organisation: Västerås stad
Befattning: Ordförande
Datum och tid: 2026-03-25 16:57:41 GMT+01:00
Transaktions-ID: 6e6c04c061044b8eb66609f34655d876

Datum
2026-02-25

Diarienr
IFN 2025/00982- 1.7.1

Informationsklass
PUBLIK

Individ- och familjeförvaltningen
Anne Grundell
Epost: anne.grundell@vasteras.se

Kopia till
Kommunstyrelsen

Individ- och familjenämnden

Tjänsteutlåtande - Remiss - Motion från (M) om att stärka stadens arbete mot prostitution

Förslag till beslut

Individ- och familjenämnden antar yttrandet som sitt eget och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Paragrafen begärs omedelbart justerat.

Ärendebeskrivning

Moderaterna (M) har den 12 december 2025 lämnat in en motion till kommunfullmäktige, Dnr KS 2025/01401–1.3.6 – Motion från (M) om att stärka stadens arbete mot prostitution:

1. Att utbilda samordnare inom skolan för att sprida kunskap om tidiga signaler och upptäcka utsatta ungdomar tidigt.

2. Att prostitution och sexköp regelbundet ska tas upp som en punkt på APT för att stärka kunskapen och skapa bättre förutsättningar att upptäcka och hjälpa utsatta personer.

3. Att staden ser över och stärker arbetet på MIKA-mottagningen för att förbättra stödet till utsatta personer

Motionen remitterades till Individ- och familjenämnden, utbildningsnämnden och nämnden för idrott, fritid och förebyggande.

Yttrandet ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 27 mars 2026

Individ- och familjenämnden har tagit del av motionen från Moderaterna om att stärka stadens arbete mot prostitution. Nämnden delar motionens grundläggande utgångspunkt att prostitution är ett allvarligt samhällsproblem. I yttrandet nedan redogör nämnden för hur dessa frågor hanteras inom befintliga strukturer, samt lämnar synpunkter på motionens tre att-satser.

Juridisk bedömning

Motionens förslag ryms inom det kommunala självstyret och innebär inga lagändringar. Arbetet berör främst socialtjänstlagen, barnkonventionen och befintliga nationella riktlinjer för arbete mot prostitution och människohandel. Vid eventuella förändringar i arbetssätt eller uppdrag inom MIKA-mottagningen krävs fortsatt beaktande av rättssäkerhet, sekretess och ansvarsfördelning, men det finns inget i motionens förslag som strider mot gällande lagstiftning.

Ekonomisk bedömning

Eventuella ekonomiska konsekvenser kan i nuläget inte bedömas. Kostnader kan tillkomma för utbildningsinsatser, kompetenshöjning i verksamheter och en

eventuell förstärkning av MIKA-mottagningen. Bedömning får göras när kommunstyrelsen tagit ställning till om, och i vilken omfattning, förslagen ska genomföras.

Hållbarhets- och näringslivsbedömning

Motionens inriktning ligger i linje med arbetet för social hållbarhet genom att stärka stödet till personer i utsatthet och motverka prostitution och sexuell exploatering. Eventuella sociala hållbarhetseffekter analyseras vidare när konkreta förslag utformas.

Bedömning av barnets bästa

Arbetet mot prostitution, sexuell exploatering och människohandel är en barnrättsfråga, då minderåriga är särskilt utsatta och riskerar att drabbas både indirekt och direkt genom vuxnas situation. Motionens intentioner ligger därför i linje med barnkonventionens krav på skydd och stöd. Tidig upptäckt är centralt för att förebygga allvarlig utsatthet. Ökad kunskap i verksamheter som möter barn och familjer gör det också lättare för vuxna att se och agera på oro, vilket är en viktig del av vuxnas ansvar i förhållande till barn.

Individ- och familjeförvaltningen
Anne Grundell
Epost: anne.grundell@vasteras.se

Kommunstyrelsen

Yttrande

Motion från (M) - om att stärka stadens arbete mot prostitution

Moderaterna (M) har den 12 december 2025 lämnat in en motion till kommunfullmäktige, Dnr KS 2025/01401–1.3.6 – Motion från (M) om att stärka stadens arbete mot prostitution.

- Att utbilda samordnare inom skolan för att sprida kunskap om tidiga signaler och upptäcka utsatta ungdomar tidigt.

- Att prostitution och sexköp regelbundet ska tas upp som en punkt på APT för att stärka kunskapen och skapa bättre förutsättningar att upptäcka och hjälpa utsatta personer.

- Att staden ser över och stärker arbetet på MIKA-mottagningen för att förbättra stödet till utsatta personer.

Individ- och familjenämndens yttrande

- Att utbilda samordnare inom skolan för att sprida kunskap om tidiga signaler och upptäcka utsatta ungdomar tidigt.

Individ- och familjenämnden delar motionens intention om att stärka skolans förmåga att upptäcka utsatthet.

Individ- och familjenämndens medarbetare samarbetar nära med stadens skolor för att tidigt identifiera ungdomar som befinner sig i riskzonen. Genom sin närvaro i skolmiljön bidrar de med kunskap om varningssignaler och riskbeteenden, vilket stärker skolornas kunskap kring frågan och förmågan att upptäcka utsatta barn och unga i ett tidigt skede.

- Att prostitution och sexköp regelbundet ska tas upp som en punkt på APT för att stärka kunskapen och skapa bättre förutsättningar att upptäcka och hjälpa utsatta personer.

Individ- och familjenämnden delar motionens intention om att stärka kunskapen om prostitution och sexköp inom stadens organisation.

APT är ett forum för dialog mellan medarbetare och chef och används för arbetsplatsnära frågor som rör arbetsmiljö, rutiner och det dagliga arbetet. Innehållet utformas utifrån verksamhetens behov och de frågor som ligger inom ramen för forumets syfte och funktion. APT ska stödja delaktighet, erfarenhetsutbyte och gemensam förståelse i arbetsgruppen, och mötesformen

behöver därför vara flexibel och anpassas efter vad som är mest relevant för verksamheten vid varje tillfälle. Kunskapshöjande insatser kan vid behov genomföras i andra former som är särskilt utformade för utbildning och kompetensutveckling.

- Att staden ser över och stärker arbetet på MIKA-mottagningen för att förbättra stödet till utsatta personer.

Individ- och familjenämnden arbetar kontinuerligt för att stärka MIKA-mottagningen i syfte att säkerställa ett långsiktigt och ändamålsenligt stöd till personer som utsatts för prostitution, människohandel och sexuell exploatering. MIKA-mottagningen är en del av Centrum mot våld (CMV) och är en specialiserad del av verksamheten med behandlare som har fördjupad kompetens inom området, samt en samordnarfunktion med uppdrag att stödja kunskapsspridning och samverkan inom både staden och länet.

MIKA- mottagningen arbetar med personer över 18 år och tar emot klienter både via egen ansökan och genom beslut från socialtjänsten. För personer från övriga länet erbjuds insatser utan biståndsbeslut. MIKA-mottagningen samverkar med relevanta aktörer, såsom regionskordinatorerna mot prostitution och människohandel samt KAST, och personalresurserna anpassas utifrån behov för att säkerställa god tillgänglighet.

Regionskordinatorerna mot prostitution bedriver redan i dag ett arbete som i vissa delar är operativt och som sker i samverkan med flera aktörer. Nämnden bedömer att detta arbete fortsatt behöver utvecklas i enlighet med nationella riktlinjer och den inriktning som Jämställdhetsmyndigheten har pekat ut efter sin nationella översyn. Myndigheten lyfter särskilt vikten av kapacitetsuppbyggnad i ordinarie verksamheter, där långsiktig hållbarhet uppnås genom att stärka de aktörer som redan har ett lagstadgat ansvar. Det innebär att regionskoordinatorernas primära roll är att bidra med metodstöd, kompetensutveckling och samordning, samtidigt som vissa operativa inslag kan förekomma även framöver.

Sammanfattningsvis ser nämnden att MIKA-mottagningen bedriver ett välfungerande och kvalificerat arbete, och att staden redan i dag arbetar med att utveckla och stärka stödet till målgruppen. Arbetet kommer fortsatt att utvecklas i samverkan med relevanta aktörer och i linje med nationella inriktningar för området.

§ 60 Dnr GSN 2025/04373-1.7.1

Yttrande till kommunstyrelsen över motion från (M) om att stärka stadens arbete mot prostitution

Beslut

Grundskolenämnden antar barn- och utbildningsförvaltningens förslag till yttrande, daterat 2026-02-19, som sitt eget och översänder det till kommunstyrelsen.

Särskilt yttrande

Eleonore Lundkvist (M) och Christina Alman (M) lämnar in ett särskilt yttrande enligt följande:

”Det behöver tydliggöras i nämndens yttrande huruvida varje skola faktiskt har en person med särskild kunskap om sexuell exploatering av barn och unga.

Hälsosamtal sker endast i åk 7 på högstadiet, vilket innebär risk att elever inte fångas upp i åk 8 och 9”.

Ärendebeskrivning

Moderaterna inkom 2025-12-19 med motion, Dnr KS 2025/01401-1.3.6, om att stärka stadens arbete mot prostitution, för beslut i Västerås kommunfullmäktige.

Motionen är remitterad till individ- och familjenämnden, grundskolenämnden, utbildningsnämnden och nämnden för idrott, fritid och förebyggande. Yttrandet ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 27 mars 2026.

Barn- och utbildningsförvaltningen har till grundskolenämnden lämnat följande förslag till beslut:

Grundskolenämnden antar barn- och utbildningsförvaltningens förslag till yttrande, daterat 2026-02-19, som sitt eget och översänder det till kommunstyrelsen.

Yrkanden

Jonas Cronert (S) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande finner att det finns ett förslag till beslut, enligt ordförandes eget yrkande, och att nämnden beslutar enligt det.

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen

VÄSTERÅS STAD

YTTRANDE

Datum
2026-02-19

Diarienr
GSN 2025/04373- 1.7.1

Informationsklass
PUBLIK

Barn- och utbildningsförvaltningen
Josefin Ahlén
Epost: josefin.ahlen@vasteras.se

Kommunstyrelsen

Yttrande till motion från (M) om att stärka stadens arbete mot prostitution

Moderaterna inkom 2025-12-02 med motion, Dnr KS 2025/01401-1.3.6, om att stärka stadens arbete mot prostitution. Enligt motionen vill Moderaterna att kommunfullmäktige beslutar:

1. Att utbilda samordnare inom skolan för att sprida kunskap om tidiga signaler och upptäcka utsatta ungdomar tidigt.
2. Att prostitution och sexköp regelbundet ska tas upp som en punkt på APT för att stärka kunskapen och skapa bättre förutsättningar att upptäcka och hjälpa utsatta personer.
3. Att staden ser över och stärker arbetet på MIKA-mottagningen för att förbättra stödet till utsatta personer

Yttrande från grundskolenämnden

Nedan följer grundskolenämndens bedömning av motionens tre förslag.

1. **Att utbilda samordnare inom skolan för att sprida kunskap om tidiga signaler och upptäcka utsatta ungdomar tidigt.**

Grundskolenämnden delar motionens ståndpunkt att prostitution är ett allvarligt samhällsproblem. Grundskolenämndens medarbetare ska arbeta främjande och förebyggande utifrån läroplaner och barnkonventionen kring bland annat sexualitet, relationer, jämställdhet, normer och identitet.

Kompetensutveckling och insatser utförs av olika professioner inom verksamheterna. För att stödja såväl medarbetare som elever i frågor som rör sexualitet, samtycke och relationer finns specialistkompetens i dels varje skolas elevhälsoteam, dels inom den centrala elevhälsan. Det handlar om professioner i form av skolkuratorer, skolsköterskor, psykologer samt samordnare för hedersrelaterat våld och förtryck (HRV).

FFE-material (främjande och förebyggande elevhälsoarbete)

Grundskolenämndes kommunala utförare arbetar främjande och förebyggande utifrån FFE-materialet som är framtaget tillsammans med Förebyggarcentrum på kultur, idrotts- och fritidsförvaltningen. Materialet finns tillgängligt offentligt för samtliga utförare.

Sedan läsåret 2024/2025 är delar av FFE-materialet obligatoriska för alla kommunala grundskolor och anpassade grundskolor i Västerås stad. Detta för att garantera en likvärdighet mellan skolor från perspektivet förskoleklass till och med årskurs 9, samt att eleverna därmed får kunskap om sexualitet, samtycke och relationer, säkerhet på nätet och psykisk hälsa. De obligatoriska delarna är

- ”Stopp” Min kropp!” i årskurs 1 (Rädda barnens material)
- ”Säker på nätet! – gör det lättare att prata om nätet” i årskurs 4 (Rädda barnens material)
- Bok ”Depphjärnan för unga” av Anders Hansen och Mats Wänblad i årskurs 8

Förebyggarcentrums utbildningar
Barn- och utbildningsförvaltningens utbildar i samverkan med Förebyggarcentrum medarbetare till *barnpiloter* och *MVP-ledare (*mentorer i våldsprevention) samt *HRV-coacher* (hedersrelaterat våld och förtryck), vars syfte är att arbeta med normer, våldsförebyggande arbete och tidig upptäckt.

I FFE-materialet finns kompetensutveckling och information till personal. Det finns även riktad information och stöd till vårdnadshavare för att stärka skyddet runt barnen.

Hälsosamtalen på skolan
Skolsköterskor har strukturerade frågor i sina hälsobesök som berör våld och utsatthet, där sexuell utsatthet är en del. Skolkuratorer ställer rutinmässigt frågor om våld i regelrätta kuratorssamtal. Skolkuratorer, skolsköterskor och skolpsykologer har utbildning i Barnafrids *Basprogram om våld mot barn och unga.*

Samverkan
Grundskolenämndens verksamheter bedriver ett nära och strukturerat samarbete med flera aktörer, såsom socialtjänsten, polisen, fritidsgårdar och civilsamhället.

Samverkan sker bland annat genom SSPF-strukturen (skola, socialtjänst, polis och fritid) samt genom arbetet i skolsociala team. Fältande socialsekreterare medverkar regelbundet vid föräldramöten och informerar om prostitution, grooming och andra riskfaktorer. På så sätt nås både vårdnadshavare och skolpersonal, vilket bidrar till en gemensam kunskapsgrund och stärkt förmåga att upptäcka och agera vid oro.

Västerås stad har en IOP (idéburet offentligt partnerskap) med tjejjouren Ronja där en del av partnerskapet handlar om kunskapshöjning, workshop och tjejgrupper för elever. Utöver detta har ungdomspolisen genomfört riktade kompetensutvecklingsinsatser för kuratorer och skolsköterskor med fokus på nätverk, kriminalitet, våld och utsatthet.

Ovanstående samverkan stödjer skolans arbete med att tidigt identifiera risker och ge elever rätt stöd i rätt tid.

2. **Att prostitution och sexköp regelbundet ska tas upp som en punkt på APT för att stärka kunskapen och skapa bättre förutsättningar att upptäcka och hjälpa utsatta personer.**

Grundskolenämnden delar motionens ståndpunkt om vikten av att stärka kunskapen om prostitution och sexköp, men emotsätter sig att detta ska ske inom ramen för APT. Syfte med APT, arbetsplatsträff, är att alla på arbetsplatsen ska få aktuell information och diskutera frågor som rör arbetsplatsen samt arbeta systematiskt med arbetsmiljö.

Grundskolenämndens bedömning är att kompetenshöjning kan tillgodoses genom riktade forum och riktade utbildningar, men att detta bör ske genom andra utbildningsformer än att införa en stående punkt på APT.

3. **Att staden ser över och stärker arbetet på MIKA-mottagningen för att förbättra stödet till utsatta personer**

MIKA-mottagningens uppdrag är utanför grundskolenämndes ansvarsområde, men grundskolenämndens verksamheter kan bidra till att sprida information om och samverka med MIKA-mottagningen och KAST-mottagningen.

Följande medskick, vilket berör ämnet i fråga, vill också göras:
Utdrag ur pressmeddelande från Regeringen 3 februari 2026:
Regeringen ska under 2026 ta fram en ny strategi för att säkerställa ett hållbart och samordnat arbete mot mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och människohandel. Kopplat till den nya strategin kommer en ny nationell handlingsplan mot prostitution och människohandel att tas fram. Syftet med handlingsplanen är att kraftsamla i arbetet med att förebygga och bekämpa utnyttjandet och att stärka skyddet för utsatta personer, med ett särskilt fokus på barn och unga.

Motion 2025-12-02

Motion om att stärka stadens arbete mot prostitution

Prostitution är ett allvarligt samhällsproblem som i hög grad bygger på en efterfrågan av sexuella tjänster. En av tio män köper sex i Sverige. Rent matematiskt innebär det att 7880 män i Västerås köper sex. För att motverka prostitution krävs därför ett långsiktigt och tydligt arbete för att minska efterfrågan på sexköp. Personerna som köper sex finns i alla områden, inom alla yrken, arbetsplatser och familjekonstellationer. Västerås stad har här ett ansvar, inte bara som kommun, utan även som arbetsgivare. Vi behöver ta ett större ansvar för att synliggöra problematiken, minska efterfrågan och säkerställa att personer som är utsatta för prostitution ges bättre förutsättningar att söka och få hjälp.

Inspirationen till denna motion har kommit från Moderatkvinnornas talarpass om ämnet, där två gästföreläsare med djup kunskap inom området gav konkreta förslag på åtgärder som staden kan vidta. Bland dessa framhölls vikten av tydliga styrdokument, återkommande utbildning och forum för kunskapsutbyte, samt utveckla arbetet med MIKA-mottagningen för att förbättra stödet till utsatta personer.

I dag finns det fortfarande stora kunskapsluckor för hur prostitution och sexköp ska hanteras inom stadens verksamheter. Genom ökad uppmärksamhet, tydliga riktlinjer och obligatoriska forum för samtal kan vi stärka vårt gemensamma ansvar i arbetet mot prostitution. Det är viktigt att alla medarbetare har kännedom om problematiken och vet vilka vägar till stöd och hjälp som finns, både för personer som riskerar att utnyttjas och för dem som misstänker att någon far illa.

Staden behöver därför visa att vi tar kraftfullt avstånd från sexköp och att sådant beteende är oförenligt med en anställning. Genom att även lyfta frågan på APT och stärka arbetet med MIKA-mottagningen skapas kontinuitet, kunskapsutbyte och bättre förutsättningar att upptäcka och hjälpa utsatta personer.

Med anledning av ovanstående föreslås kommunfullmäktige besluta:

Att utbilda samordnare inom skolan för att sprida kunskap om tidiga signaler och upptäcka utsatta ungdomar tidigt.

Att prostitution och sexköp regelbundet ska tas upp som en punkt på APT för att stärka kunskapen och skapa bättre förutsättningar att upptäcka och hjälpa utsatta personer.

Att staden ser över och stärker arbetet på MIKA-mottagningen för att förbättra stödet till utsatta personer.

Västerås 2025-12-02

Klara Helin (M) Elisabeth Unell (M)